

ÚŘAD ZPLNOMOCNĚNCE OZBROJENÝCH SIL SRN VE SPOLKOVÉM SNĚMU

(Pokračování z minulého čísla)

■ Rozsah úkolů a personální rozložení

K plnění úkolů jsou zplnomocněnci přiděleni výlučně civilisté; pokud se jedná o úředníky, jsou statutárně pracovníky Spolkového sněmu. Z počátku původní koncepce předpokládala vytvoření malého nepočetného pracovního štábu, který by měl zplnomocněnci napomáhat při plnění jeho úkolu. Přitom poslanci Spolkového sněmu vycházeli (především členové rozpočtového výboru) z toho, že se úkoly zplnomocněnce omezí v podstatné míře na vztahy nadřízenosti a podřízenosti a pozorování, přezkum a vyhodnocování služebního jednání a vztahů, jakož i na vojenskou trestnou činnost. Z tohoto důvodu se počítalo s celkem 11 pracovními úřednickými místy, přičemž z tohoto počtu 3 měla být určena úředníkům vyšší služby. Tyto původní představy o pracovním rozsahu a z toho vyplývajícího personálního obsazení byly velmi rychle přehodnoceny. Stále rostoucí procento „příjmů“ vedlo nutně k odpovídajícímu personálnímu rozšíření. *Ve třicátém třetím roce činnosti má zplnomocněnec ve své podřízenosti celkem 60 zaměstnanců, z nichž 19 je vedoucími úředníky.* Představy, že bude mít zplnomocněnec k dispozici také minimálně jednoho důstojníka ze štábu velení armády anebo spolkového ministerstva obrany, vojenské specialisty a znalce, se do dnešního dne nerealizovaly. Je to svým způsobem škoda, protože statutárně-právní důvody tomu nebrání, neboť důstojníci Bundeswehru nachází uplatnění i mimo rezort ministerstva obrany například v prezidentském úřadu, úřadu kancléře, ve spolkové zpravodajské službě, vědecké sféře, ale také při službě Spolkovému sněmu.

■ Vývoj členění referátu

Organizační plán (vedle již shora uvedeného) počítá s pěti základními referáty, které jsou v podřízenosti zplnomocněnce a pracují ve prospěch parlamentní kontroly ozbrojených sil. Přitom i zde jejich vývoj, resp. cesta k vytvoření těchto referátů, byla velmi zajímavá. Z počátku existoval pouze jeden referát zplnomocněnce ozbrojených sil SRN ve Spolkovém sněmu. Později vznikla nutnost tento referát dále dělit (původní dělení podle druhu vojsk se v praxi neosvědčilo).

V šedesátých letech byly přijímány a zpracovávány všechny podněty a záležitosti porušování základních práv vojáků a zásad vnitřního vedení. Pak došlo k to-

mu, že byl zřízen další referát, jemuž příslušela kontrola trestně-právní a kázeňské péče a činnosti armády.

Toto členění úřadu zplnomocněnce do 4 referátů bylo charakteristické *do poloviny sedmdesátých let*. V těchto letech vzniká další referát: pro personální činnost.

Počátkem let osmdesátých vzniká další referát, který má za úkol zabírat se vnitřními a mezinárodními otázkami ve vztahu k ozbrojeným silám. V polovině osmdesátých let byl rozdělen referát pro personální činnost mezi WB 4 a WB 6. (viz obr. 1).

Dnešní podoba úřadu zplnomocněnce ozbrojených sil SRN ve Spolkovém sněmu a jeho struktura existuje od roku 1988. WB 2 a WB 3 mají stejné úkoly a dělení mezi nimi je podle druhu ozbrojených sil.

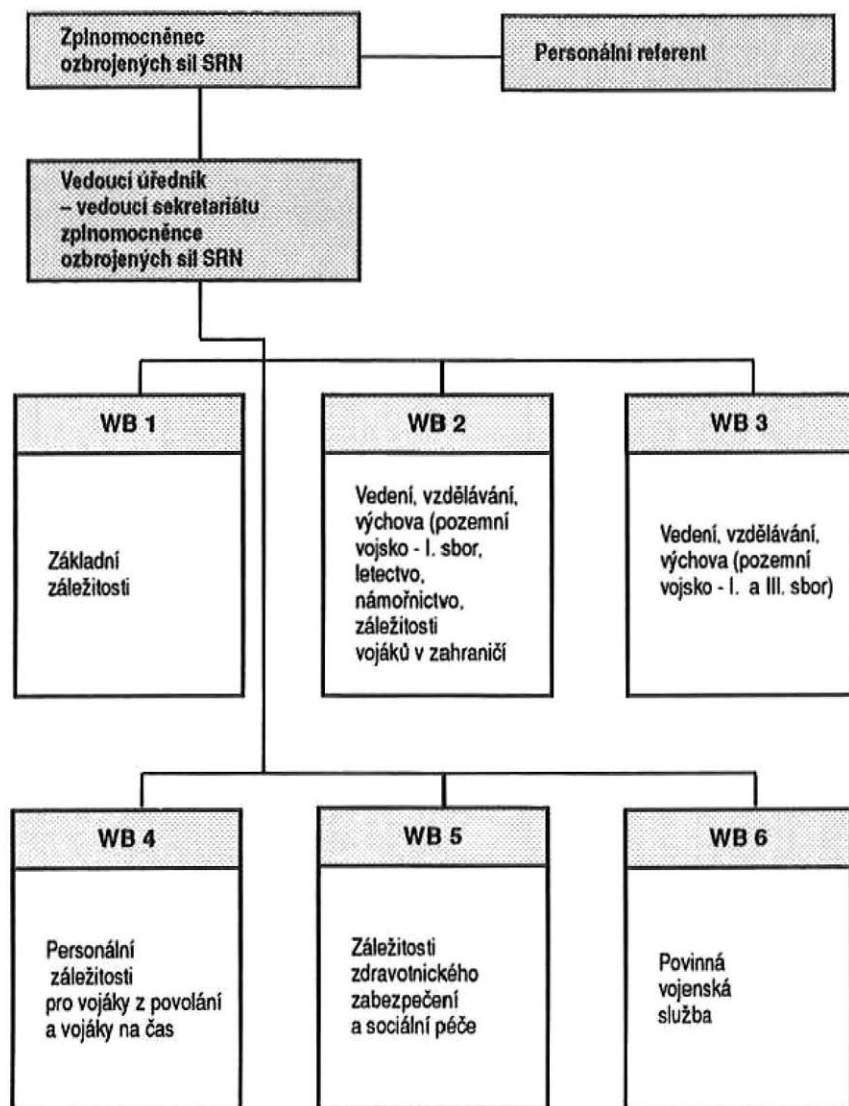
■ Jednotlivé referáty

● **WB 1.** *Zpracovává základní záležitosti všech otázek, jež jsou významné pro naplnění ústavní role zplnomocněnce ozbrojených sil SRN ve Spolkovém sněmu.* K tomu patří především příprava a sestavení „roční zprávy“ podle představ a pokynů zplnomocněnce. Jsou zde posuzovány a prověřovány nejrůznější doporučení zplnomocněnce k provedení změn v zákoně, služebních předpisech a výnosech, které se vztahují k Bundeswehru v oblasti plnění jeho ústavních povinností. Dále je tento referát příslušný pro práci s veřejností, řeší otázky „příjmu“ a zaujímá k nim stanoviska zplnomocněnce, zpracovává příjem zvláštního politického anebo zásadního právního charakteru a významu. Má přímý kontakt na zařízení Bundeswehru, jež se zabírají vojenským právem a vnitřním vedením, na cílové skupiny ve společnosti a také na příslušná mezinárodní zařízení, do jejichž okruhu působnosti uvedené otázky spadají.

● **Příjmové referáty WB 2 až WB 6.** Základním měřítkem všech referátů a pro jejich činnost charakteristický je *zájem o ochranu základních lidských práv vojáků a zásad vnitřního vedení*. Tato činnost se nevyčerpává na vyšetření jednotlivých případů vymezením rozhodnutí, ale obsahuje také vyhodnocení „příjmů“ s ohledem na jejich využití k hlavnímu dokladu zplnomocněnce Spolkovému sněmu - „roční zprávě“. Všechny tyto tzv. **příjmové referáty** podporují a sledují, jakým směrem se Bundeswehr vyvíjí (každý referát na svém příslušném úseku). Současně udržují kontakt s příslušnými referáty (odděleními a správami) spolkového ministerstva obrany, s právními úředníky příslušných oblastí a s jednotkami armády v místě jejich dislokace.

● **Referáty WB 2 a WB 3.** V rámci této shora uvedené obecné náplně práce WB 2 a WB 3 působí *na poli vedení, výchovy a vzdělávání, právního stavu, praxe a rozvoje a zpracovávají došlé „příjmy“*. Přitom jde o vzájemně podmíněné faktory vnitřního vedení a vojenského práva. Jestliže k prvnímu patří obraz vojáka jako občana, integrace Bundeswehru do státu a společnosti, styl vedení a chování nadřízených, tak ke druhému patří problémy vojenského zákona, práva a povinnosti

**Organizační struktura úřadu zplnomocněnce ozbrojených sil
SRN ve Spolkovém sněmu**

Obr. 1

vojáků, vzdělávací prostředky, disciplinárně trestně-právní otázky, právo si stěžovat, petiční právo a konečně právo účasti.

● **WB 4.** *Zpracovává právní situaci, praxi a vývoj, personální záležitosti vojáků z povolání, došlé příjmy.* Patří sem i služební právo a personální vedení, organizace a praxe, rozpracování všech otázek života jednotek a příslušníků armády s ohledem na základní přístup: voják - občan. To vše jsou otázky, které tvoří obsahové těžiště a rámec činnosti tohoto referátu. Příjmy se přitom týkají převážně otázek konkrétních služebních vztahů, problémů studia a vzdělávání obecně, stejně jako vzdělávání odborného, otázek přemístění, vedení, služebního zařazení atd.

● **WB 5.** Tomuto referátu přísluší *porovnávání právní situace, praxe a vývoje v oblasti zpracovávání obsahu, ale také dat, příslušných příjmů.* Spadají sem také otázky zdravotnické služby, péče o vojáky, finanční odměny, cestovní náklady, odlučného, problémy ubytování, ošacení, aj.

● **WB 6.** *Pozoruje právní situaci, praxi a vývoj v oblasti branné povinnosti včetně činnosti úředníka, který na spolkovém ministerstvu obrany rozhoduje o právní službě a zpracovává došlé příjmy.* Zajímavé je, že jsou zpracovávány i došlé příjmy od nesloužících branců. Tyto příjmy v posledních letech značně vzrostly. Jedním z důvodů je také skutečnost, že právě v těchto letech jsou k vojenské službě povolávány nejslabší ročníky německé mužské populace. Výsledkem pak je silný nárůst počtu v povolávání „rezervistů“ na vojenská cvičení. Proto je těmto otázkám a jejich řešení věnována mimořádná pozornost.

Z počátečního nepatrného štábu zplnomocněnce se rozvinula specializovaná a diferencovaná organizační struktura, která je zplnomocněnci ozbrojených sil SRN ve Spolkovém sněmu k dispozici k naplnění základní ústavní funkce zplnomocněnce - parlamentní kontrole ozbrojených sil. Tento profesionální a výkonný aparát pracuje plně podle pokynů zplnomocněnce a jeho představ, přičemž vztahy uvnitř tohoto týmu jsou obdobné jako na ministerském úřadu.

■ Vedoucí sekretariátu (vedoucí úředník) zplnomocněnce ozbrojených sil SRN

Tento vedoucí úředník má zvláštní postavení na základě zákona o jednacím řádu Spolkového sněmu. Je zástupcem zplnomocněnce ozbrojených sil SRN ve Spolkovém sněmu směrem dovnitř i vně jeho úřadu. Jeho funkce nadřízenosti, koordinace a zprostředkovací může být jednoznačně srovnávána s funkcí státního sekretáře na kterémkoli ministerstvu.

Od služebního zařazení zplnomocněnce ozbrojených sil SRN
k oddělení ve správě Spolkového sněmu

■ Služební zařazení zplnomocněnce ozbrojených sil SRN

Zákonné zakotvení služebního zařazení zplnomocněnce ozbrojených sil SRN ve správě Spolkového sněmu je přímo odvislé od rozpočtu a skutečnosti, že se podle

ZoW z roku 1957 jedná o služební místo vedoucího úřadu. Současně je dáno také tím, jaké pravomoci, resp. správní prostředky držitelí tohoto vysokého úředního místa přináleží.

Rozhodnutím zákonodárce z roku 1957, jímž se stanovovalo, jaké pomocné síly budou zplnomocněnci ozbrojených sil SRN k splnění jeho úkolu ve správě Spolkového sněmu k dispozici, byla současně stanovena i pozice (zařazení) v parlamentní oblasti.

■ Samostatnost a způsobilost personálního rady

Odpovídající kvalifikací zplnomocněnce ozbrojených sil SRN ve Spolkovém sněmu jako nositele politického úřadu sui generis v rámci parlamentní kontroly se jeho služební zařazení ještě nestalo právně a organizačně součástí správy Spolkového sněmu. Zplnomocněnec se měl stát součástí správy Spolkového sněmu nejen odborně, ale také organizačně a administrativně. *Výrazem této samostatnosti služebního zařazení zplnomocněnce ozbrojených sil SRN vůči správě Spolkového sněmu byla právě úřednická povaha jeho služebního postavení a především jeho personální způsobilost k vykonávání disciplinární pravomoci.* Bylo nezbytně nutné zabránit takové právní situaci při vymezení pravomocí funkce zplnomocněnce, aby tato nemohla vést k rozdílné praxi u jednotlivých držitelů tohoto úřadu.

■ Organizační začlenění a napojení na správu Spolkového sněmu

Organizační napojení zplnomocněnce ozbrojených sil SRN na správu Spolkového sněmu bylo vyřešeno tím způsobem, že s definitivní platností - personálně i rozpočtově - *podléhá doзору prezidenta Spolkového sněmu*, jenž také propouští a jmenuje úředníky zplnomocněnce ozbrojených sil SRN, avšak na jeho návrh (§ 16, odst. 1, 2, ZoW z roku 1957).

■ Otázky rozpočtu

Také otázka rozpočtu se stala samostatnou kapitolou při jednáních o služebním zařazení zplnomocněnce ozbrojených sil SRN ve Spolkovém sněmu. Nakonec se dospělo k takovému řešení, že přes organizační samostatnost služebního zařazení zplnomocněnce byla správa Spolkového sněmu odpovědná za to, aby zplnomocněnec měl jak dostatečné kvantitativní, tak kvalitativní personální vybavení (§ 16, odst. 3, ZoW z roku 1957).

■ Spolupráce a osamostatnění

Celkově byla ve vztazích mezi služebním zařazením zplnomocněnce pro ozbrojené síly SRN a správou Spolkového sněmu *právní nejasnost*. Tato se projevovala jak v teoretických diskusích, tak také v samotné praxi. V teorii se zkoumaly různé možnosti a fáze větší spolupráce anebo možnost posilování samostatnosti této parlamentní funkce. Konflikty byly nezbytným důsledkem. Příčinou byla mj. i skutečnost, že se nepodařilo spojit postavení zplnomocněnce s personální oblastí.

Tak se zpočátku stále nedařila kontinuální personální výměna. Správa Spolkového sněmu a spolkové ministerstvo obrany jsou těmi, kdo především personálně doplňují úřad zplnomocněnce. Logicky pak došlo k tomu, že bylo nutno překonávat těžkosti při pohybu personálu z pravomoci ministerstva obrany a při zařazování vybraných osob na nové funkce. Ve vztahu ke spolkovému ministerstvu obrany se rozvinulo tzv. *rotační řízení*. Toto z počátku také zahrnovalo pomocné úředníky, ale dnes se již omezovalo pouze na úředníky platové třídy A14 - A13. Zajímavé také je, že *spolkové ministerstvo obrany v převážné míře nese náklady úředníků zplnomocněnce ozbrojených sil SRN ve Spolkovém sněmu*. To bylo také jedním z příznivých důvodů, na základě kterých se podařilo uspokojivě upravit personální tok úředníků zplnomocněnce ozbrojených sil SRN vůči správě Spolkového sněmu a spolkovému ministerstvu obrany. Současně se tak podařilo (alespoň do současnosti to plně platí) vytvářet lepší pracovní i vztahové klima, jakož i určitou míru spokojenosti mezi zaměstnanci.

■ Vlastní úřad zplnomocněnce ozbrojených sil SRN ve Spolkovém sněmu a upevňování jeho pozice

Jedním z hlavních úkolů úřadu zplnomocněnce ve Spolkovém sněmu ihned od počátku bylo: **upevnění pozic a zvýšení počtu pracovních míst**. Zde se dá hovořit o úspěších, protože skladba referátu od roku 1965 vzrostla o 1/3. Současný stav jednotlivých referátů od WB 2 po WB 6 je z velké části výsledkem procesu organizačně historické dělby. Na druhé straně platí, že zplnomocněnec pro ozbrojené síly SRN se pokouší svým členěním referátu co nejlépe reagovat na „příjmy“ a věcným řešením nejdůležitějších oblastí důsledně realizovat své poslání orgánu parlamentní kontroly činnosti německých ozbrojených sil.

Dlužno říci, že i zde se mění situace často s ohledem na okolnosti. *Od konce sedmdesátých let však zůstává personální skladba úřadu zplnomocněnce ozbrojených sil SRN ve Spolkovém sněmu nezměněna*, a to bez ohledu na rostoucí počet „příjmů“.

■ Zákonné kroky k členění

Především personální otázky vedly k tomu, že v průběhu novelizace ZoW bylo nově určeno postavení zplnomocněnce pro ozbrojené síly SRN ve Spolkovém sněmu. Zákonodárné směřování bylo předurčeno neuspokojivou administrativní prací. Politicky se stalo prostě nezbytné upevnění a *posílení pozic* právního a organizačního *propojení pomocníků* zplnomocněnce ozbrojených sil se správou Spolkového sněmu. Cesta ke splnění tohoto nesnadného záměru je možná jen **eliminací** pojmu služebního postavení ze zákona. Toho bylo nakonec dosaženo přijetím § 16, ZoW z roku 1982. Tak došlo k zakotvení personálních pravomocí (vymezení pravomocí) o zaměstnancích zplnomocněnce v jeho referátu ve Spolkovém sněmu i do nového odstavce 5, § 7 Jednacího řádu správy Spolkového sněmu. Obě tato vymezení vytvářejí koordinovaný systém pro pevnou pozici pracovního štábu zplnomocněnce ozbrojených sil SRN ve Spolkovém sněmu a jeho správě. Věcně se také **nově** stanovují podpůrné funkce vedoucího úřadu ve vnitřní oblasti,

nově se také stanovuje povinnost personálního vybavení tohoto úřadu Spolkového sněmu a také jsou vymezeny předpokládané vlastnosti případných nových úředníků, kteří by přicházeli do úvahy k nástupu na úřad ke zplnomocnění ozbrojených sil. V prvním a posledním případě se jedná nejen o politický, ale především o zákonodárný akt § 16, odst. 2, věta 1 a 3 ZoW, jehož nutnost byla diktována praxeologickými zkušenostmi a také teoretickými diskusemi. Podařilo se tak vyřešit jednu z nejdůležitějších otázek disciplinární pravomoci a upevnit pozici úřadu zplnomocněnce pro ozbrojené síly ve správě Spolkového sněmu.

To však byl důležitý krok. Na jedné straně bylo přijato, že zplnomocněnec ozbrojených sil SRN ve Spolkovém sněmu jako nadřízený je příslušný pro úřední právní rozhodnutí vůči podřízeným jednotlivcům (§ 3, odst. 2, věta 1, Zo SSN). Tak zplnomocněnec obdržel určité právní oprávnění disciplinární pravomoci. Naproti tomu jiné zákony kvalifikovaly zplnomocněnce pouze jako nadřízeného, protože může udělovat svým podřízeným úředníkům pro jejich služební činnost nařízení (§ 15, odst. 1 ZSú) s tím, že nemá žádné disciplinární pravomoci. *Po provedené novelizaci platí, že obecné personální pravomoci nad zaměstnanci zplnomocněnce má prezident a prezidium Spolkového sněmu* (§ 3, odst. 2, věta 2 JřSS). Podle tohoto opatření je prezident Spolkového sněmu nejvyšší služební instancí pro úředníky-zaměstnance Spolkového sněmu, včetně příslušné disciplinární pravomoci (§ 176, odst. 1, věta 3 SSř; 7 odst., 4 věta JřSSN). Zaměstnance-úředníky zplnomocněnce ozbrojených sil SRN ustanovuje a propouští **zplnomocněnec**. Ostatní zaměstnanci jsou jím přijímáni a propouštěni. Pokud jsou těmito personálními zásahy postiženi další úředníci, jedná zplnomocněnec v zastoupení prezidia (§ 7, odst. 4, věta 2 JřSSN).

■ Právo spolupůsobení zplnomocněnce

Všeobecné prezidiální personální oprávnění platí také pro zaměstnance přiřazené ke zplnomocnění pro ozbrojené síly s tím, že zplnomocněnci byly vymezeny oblasti, ve kterých může spolupůsobit. Získal právo ve všech otázkách - **navrhovat**. Přestože toto návrhové právo vyplývající z jednacího řádu je slabší než jeho dřívější právo zákonné, poskytuje zplnomocněnci určité možnosti v personální oblasti. Faktem je, že pravomoci v této oblasti činnosti vždy přináležely a byly využívány prezidiální pravomocí. V praxi tomu bylo vždy po přezkumu prezidiem Spolkového sněmu. Dnes již však také proto právo - navrhnout a pozměnit - je ponecháno zplnomocněnci. V určitých konkrétních případech a situacích bývá zasaženo pravomocí prezidenta Spolkového sněmu. Tohoto práva však zplnomocněnec ozbrojených sil SRN ve Spolkovém sněmu využívá málo, jedině v tom případě, když by chtěl zabránit tomu, aby nebyl přijat „nechtěný“ úředník do jeho pracovního štábu.

Proto musí s přihlédnutím vedoucího referátu prezident Spolkového sněmu získat nejen souhlas prezidia, ale také nesmí mít k personálnímu rozhodnutí výhrady zplnomocněnec a pochopitelně je k tomu nezbytná domluva s vedoucím úřadu. Přitom znamená *neudělení výhrady* vzájemné informování se v neformálním styku a bez materiálního tlaku. Tím je dána vazba a konečné rozhodnutí prezidenta Spolkového sněmu k návrhům zplnomocněnce.

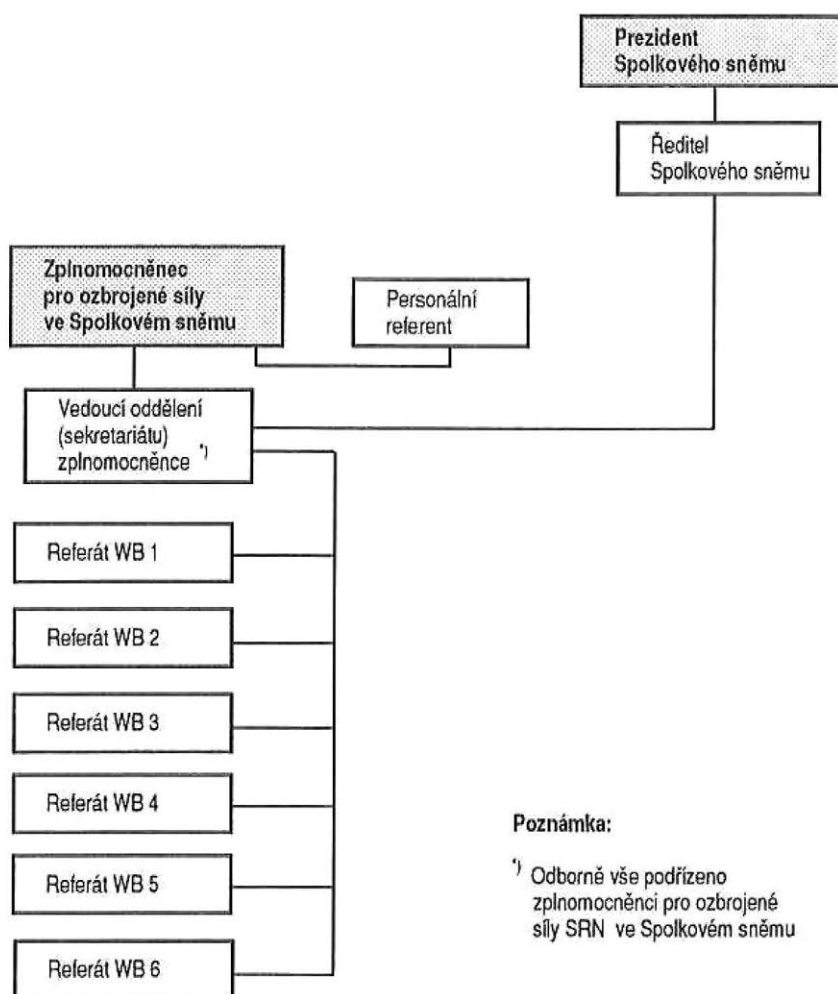
Souhlas prezidia probíhá na základě většinového rozhodnutí. Tento požadavek souhlasu není právně zcela nepochybný, protože zákonné odůvodnění služební pravomoci prezidenta jsou omezeny jednacím řádem a omezují se na iniciativní práva v rámci prezidia. **Právo veta**, které potenciálně existuje v parlamentní debatě, je v zájmu rovného přístupu ke všem zaměstnancům správy Spolkového sněmu. Rozhodně není na škodu těmto právním rozdílnostem personální skutečnost, kterou prezident, prezidium a zplnomocněnec ozbrojených sil SRN Spolkového sněmu vidí především ve vzájemné důvěře, pochopení a spolupráci.

■ Začlenění

Ve výkonu těchto nových pravidel přičlenil prezident Spolkového sněmu organizačním výnosem z 25. 6. 1982 dosavadní služební postup zplnomocněnce správy Spolkového sněmu. **Referáty WB1 - WB6** zůstaly podřízeny vedoucímu úřadu (viz obr. 2), který se nachází ve dvojité pozici: odborně ke zplnomocněnci a právně je ředitelem při SSN a tedy přináležejí šéfovi Spolkového sněmu. To pak znamená, že vedoucí úřadu AL-WB je vedoucím oddělení ve SSN. Disponuje tak jedenácti vedoucími oddělení, z nichž 7 je začleněno k oběma hlavním - nejdůležitějším oddělením zplnomocněnce (vědecké službě a oddělení Z) a 4 jsou bezprostředně podřízeni řediteli SSN. **Vedoucí oddělení AL-WB** má jako vedoucí úředník zvláštní postavení: § 16-17 ZoW z roku 1982 propůjčuje jeho služebnímu postu zákonné garance. Jsou jimi také vymezeny rozpočtové organizační řády Spolkového sněmu a jeho správy. Existuje zákonná povinnost vedoucím AL-WB zachovat podřízení referátů WB1 až WB6. Vedoucí úřadu je také prostředníkem mezi zplnomocněncem a těmito referáty, výrazem čehož je jeho odborné podřízení se výlučně pod zplnomocněnce ozbrojených sil SRN ve Spolkovém sněmu. Současně má výlučné právo jej v určitých situacích zastupovat. Zde je nezbytné podotknout, že jiným vedoucím oddělení (vedoucím sekretariátu) ve správě Spolkového sněmu nepřísluší takovýto originální vztah k politické oblasti.

Personální rada při SSN byl příslušný také pro zaměstnanace referátů WB1 až WB6. Se zánikem služebního vztahu zplnomocněnce na základě § 16 ZoW z roku 1982 a začlenění referátů jako oddělení do SSN skončil proces, který je v mnohých ohledech jak z právního, tak zejména politologického zorného úhlu pozoruhodný. Za prvé si mohou zákonodárci z roku 1957, kteří předpokládali malý personální stav, sotva představit, že tento aparát kvantitativně a organizačně-právně a tím i politicky dosáhl úrovně správy Spolkového sněmu. Za druhé se ukázalo, že právní a organizační samostatnost služebních míst, která také odpovídala intencím čl. 45b GG a ústavní předloze zplnomocněnce, často vedla ke frustracím. V mnoha případech měla za následek personální a často také politickou „jednosměrku“, což vedlo ke vzniku nespočetných uzlových bodů. A konečně musí být také zdůrazněn všestranný konsenzus v politických táborech a mezi zúčastněnými úředníky v tomto organizačně-historickém vývoji úřadu SSN. Novelizace § 16 ZoW měla především za cíl eliminovat zákonné garance pro služební postavení ZoW a uvolnit cestu pro jeho začlenění do správy SSN. Začlenění úřadu v hierarchii SSN přiřadilo odpovědnost za fungující aparát zplnomocněnce ozbrojených sil SRN prezidentovi a prezidiu SSN. Tito prostřednictvím ředitele Spolkového sněmu a správy SSN

Organizační plán podřízenosti úřadu zplnomocněnce pro ozbrojené síly SRN ve Spolkovém sněmu

Obr. 2

využívají své personální a organizační kompetence podle možností a okolností v souladu s JŘSSN. To vše probíhá ovšem ve spolupráci, vzájemné důvěře a pochoopení. Přestože výsledkem je omezení organizační pravomoci zplnomocněnce nad jeho vlastním aparátem, *celkově došlo k posílení pozic tohoto úřadu i jeho zaměstnanců ve správě Spolkového sněmu* a dnes již přináležejí k jedné z nejdůležitějších součástí SSN. Vývoj tak ukázal, že konečně představy zakladatelů tohoto úřadu z roku 1957 i všech zúčastněných byly splněny a celková pracovní způsobilost, výkonnost a účinnost činnosti tohoto orgánu parlamentní kontroly nad ozbrojenými silami SRN se zlepšila.

Seznam použitých zkratek a termínů:

A14 - A13	- platová třída A14 - A13,
GG	- Základní zákon, ústava SRN,
JŘSS	- Jednací řád Spolkového sněmu,
„příjmy“	- Žádosti, stížnosti, petice, veškerá podání adresovaná zplnomocněnci ozbrojených sil SRN ve Spolkovém sněmu,
SSř	- Spolkový služební řád,
SSN	- Spolkový sněm, parlament,
vedoucí AI-WB	- vedoucí úředník, vedoucí sekretariátu zplnomocněnce ozbrojených sil SRN ve Spolkovém sněmu,
WB1 až WB6	- jednotlivé referáty zplnomocněnce ozbrojených sil SRN ve Spolkovém sněmu,
zákonodárce	- Spolkový sněm a Spolková rada,
ZoSSN	- Zákon o Spolkovém sněmu,
ZoW	- Zákon o zplnomocněnci ozbrojených sil SRN,
zplnomocněnec	- zplnomocněnec ozbrojených sil,
ZSú	- Zákon o spolkových úřednících.

* * *

Pokračování příště:

Zmocněnec ozbrojených sil SRN v kosodélníku politických sil